

Wat doet een arbeidsdeskundige?

De arbeidsdeskundige:

- Is specialist in mens, werk en inkomen
- Geeft inzicht in belastbaarheid, beleving en mogelijkheden van mensen in disbalans en weegt deze af tegen belasting die werk met zich meebrengt
- Coacht mensen bij bereiken van reële doelen op gebied van werk en inkomen

Wat zijn de effecten van arbeidsdeskundig handelen?

- Mensen krijgen inzicht in hun beperkingen én mogelijkheden (inzicht)
- Mensen komen weer in hun kracht (empowerment)
- Mensen hernemen bij ziekte, ongeval of handicap de regie op hun eigen leven (empowerment/vitalisering)
- Mensen leren hun werkbelasting in balans te houden met hun belastbaarheid en beleving (empowerment, vitalisering)
- Arbeidsorganisaties maken de toekomstige belasting, belastbaarheid en beleving van groepen medewerkers onderdeel van hun strategische personeelsbeleid (strategisch advies, preventief beleid)

Wat is een goede arbeidsdeskundige?

Een goede arbeidsdeskundige is gecertificeerd en geregistreerd. Daarmee kan een betrokkene er zeker van zijn dat de arbeidsdeskundige over de benodigde competenties beschikt. Deze competenties zijn:

- Probleemanalyse
- Samenwerken
- Schriftelijke en mondelinge communicatie
- Besluitvaardigheid
- Organiseren eigen werk
- Ondernemerschap
- Klantgerichtheid
- Zelfreflectie
- Integriteit

Specialist in mens, werk en inkomen Sleutelspeler bij ziekte, ongeval en arbeidshandicap

Mens, werk en inkomen in balans

Als iemand te maken heeft met ziekte, ongeval of arbeidshandicap kan de individuele balans tussen mens, werk en inkomen verstoord raken. De arbeidsdeskundige beoordeelt, herstelt en voorkomt deze disbalans. Via een samenhangende visie en met een aanpak die recht doet aan zowel de mentale en fysieke als de sociale, maatschappelijke, economische en financiële situatie van individuele mensen. Daarmee is de arbeidsdeskundige een specialist op het gebied van mens, werk en inkomen. Een onmisbare sleutelspeler in al die situaties waarbij er sprake is van of dreiging van ziekte, ongeval of arbeidshandicap. Onmisbaar voor werkgevers en verzekeraars, onmisbaar voor werknemers, werkzoekenden en zelfstandigen.

Bij (dreigende) arbeidsongeschiktheid van werknemers of werkzoekenden is de problematiek vaak complex en altijd individueel van aard. Ieder mens is uniek in de combinatie van persoonlijke problematiek en individuele beleving. Doorgaans vormen meerdere binnen én buiten de persoon gelegen factoren een concrete belemmering. De dienstverlening van de arbeidsdeskundige stoeit daarom op een integrale, individuele en praktische aanpak. De arbeidsdeskundige brengt de situatie vanuit alle relevante invalshoeken in kaart en weegt zo de individuele mogelijkheden. Daarnaast probeert de arbeidsdeskundige mensen ook te coachen. Samen met de persoon in kwestie gaat hij op zoek naar een nieuwe balans. Door te motiveren, te overtuigen, en waar nodig ook door te confronteren. Door de mens een spiegel voor te houden, te reflecteren. Mensen worden op deze manier direct regisseur van hun eigen (re-)integratie.

Weging individuele mogelijkheden

Bij de dienstverlening van de arbeidsdeskundige staat telkens de matching centraal tussen iemands individuele werkvermogen en de eisen die specifiek werk stelt. Deze matching is een complex proces waarbij de arbeidsdeskundige iemands individuele belastbaarheid, beleving en mogelijkheden zorgvuldig afweegt tegen de (toekomstige) belasting in werk. De arbeidsdeskundige heeft kennis van het functioneren van individuele mensen in een beroep, maar is ook volledig op de hoogte van de eisen die werk aan mensen stelt. Tegelijkertijd weet de arbeidsdeskundige als geen ander wanneer en waarom stagnatie kan optreden en heeft de arbeidsdeskundige zicht op de beleving van de persoon in kwestie.

Ook meet de arbeidsdeskundige de materiële en immateriële schade die ziekte, ongeval of arbeidshandicap voor iemand veroorzaakt. Met zijn kennis van publieke en private verzekeringsaspecten kan de arbeidsdeskundige bij ziekte, ongeval of arbeidshandicap de schadelast van werknemers en zelfstandigen vaststellen én beperken. Leiden de inspanningen toch tot een claim, dan waarborgt de arbeidsdeskundige een zorgvuldige beoordeling.

Samen met de klant werken aan reële doelen

Naast het wegen van individuele werkmogelijkheden brengt de arbeidsdeskundige mensen ook in beweging. De arbeidsdeskundige heeft daarbij de rol van coach. Hij ondersteunt mensen die te maken hebben met ziekte, ongeval of arbeidshandicap bij het bereiken van reële doelen op het gebied van mens, werk en inkomen. Centrale vraag die de arbeidsdeskundige zich stelt: welke stappen kan het individu zetten om terugkeer naar werk mogelijk te maken? Belangrijker nog: in welke volgorde kunnen stappen het beste gezet worden, uitgaand van iemands mogelijkheden, persoonlijke beleving en inkomenspositie? Vanuit deze integrale aanpak zoekt de arbeidsdeskundige naar oplossingen om het resterende werkvermogen op korte én lange termijn optimaal te benutten. Niet beperkingen, maar individuele mogelijkheden staan hierbij centraal.

Arbeidsdeskundigen hebben bij dit alles allereerst de rol van coach. Ze brengen mensen in hun kracht door ze te empoweren. Dit gebeurt door te luisteren, te motiveren, maar ook door mensen te confronteren en een spiegel voor te houden. De arbeidsdeskundige is adviseur in mogelijkheden, onderhandelaar in oplossingen, aandrager van besluiten.

Coach bij re-integratie

Spin in multidisciplinair web

Klant centraal: informeren, adviseren, stimuleren, confronteren

In situaties waarbij er sprake is van ziekte, ongeval of arbeidshandicap gaat de arbeidsdeskundige altijd samen met de klant op zoek naar nieuw evenwicht. Evenwicht tussen belasting en belastbaarheid, tussen inkomensverlies en schadelastbeperking, tussen beloning en voorwaarden. In de optiek van de arbeidsdeskundige is de klant de regisseur van zijn eigen re-integratie. De arbeidsdeskundige is daarbij dienstverlener en coach. Hij kan de mens versterken in het re-integratieproces door deze te empoweren. De arbeidsdeskundige houdt de klant een spiegel voor en informeert, adviseert en stimuleert. De klant is zelf nadrukkelijk aan zet.

Als specialistische professional weet de arbeidsdeskundige hoe het re-integratiepad bij meer complexe problematiek kan lopen. Daarbij wordt niet er via een louter medische bril naar problemen en beperkingen gekeken. De arbeidsdeskundige is eerst en vooral de spin in een multidisciplinair web, ten behoeve van zijn klant. De arbeidsdeskundige kent de weg, weet welke middelen nodig zijn om het re-integratietraject optimaal te laten verlopen. De arbeidsdeskundige is uitstekend op de hoogte van de toegevoegde waarde van andere specialisten zoals bedrijfsartsen, verzekeringsartsen, arboprofessionals, juristen en bedrijfsmaatschappelijk werkers. Uitstekend in staat om te beoordelen wanneer hun inzet wenselijk is. De arbeidsdeskundige is in staat om alle relevante actoren op het speelveld van mens, werk en inkomen kundig te informeren. Niet alleen werknemer, werkgever en verzekeraar, maar ook bemiddelaar, rechterlijke macht en overheid.

Analyse & aanpak: belasting en belastbaarheid

Bij het coachen van mensen met een ziekte, ongeval of handicap is adequaat zicht op belasting en belastbaarheid absolute noodzaak. De arbeidsdeskundige kijkt hierbij vooral naar belemmerende factoren binnen én buiten de klant. Welke factoren spelen mee in de beleving van de klant, welke factoren zijn van invloed vanuit de omgeving?

Met name bij meer complexe problematiek zijn er verschillende belemmerende factoren.

Stagnatiefenomenen die niet-medisch van aard zijn zoals economische, juridische, technische en psychosociale problemen. Optelsom van die problemen is vaak dat de klant afhankelijk is geworden en het overzicht heeft verloren. Oplossingen worden dan belemmerd door de veelheid en complexiteit van de problematiek en de emotionele invloed hiervan. De klant is niet meer ziek, maar ook niet beter. Wel hersteld, maar niet in staat tot werkhervatting en zeker niet tot het vinden van geschikt werk. Aan de arbeidsdeskundige de uitdaging om samen met de klant ordening aan te brengen en prioriteiten te stellen. Met als einddoel herstel van zelfstandigheid en autonomie, en regie over de eigen re-integratie.

In zijn analyse en aanpak kijkt de arbeidsdeskundige altijd eerst samen met de klant welke concrete belasting zich voordoet en welke mogelijkheden iemand zelf heeft om invloed uit te oefenen op het werk. Met name (gebrek aan) regelmogelijkheden zijn een belangrijke indicatie voor mogelijke overbelasting en gezondheidsschade. Naast de belasting kijkt de arbeidsdeskundige ook naar de belastbaarheid van de persoon in kwestie. Hierbij speelt het verwerkingsvermogen een cruciale rol. Naarmate iemands verwerkingsvermogen groter is, is de kans op snel herstel bij overbelasting ook groter. Gerichte training en confronterende coaching kunnen dit verwerkingsvermogen versterken en leiden tot aangepast werkgedrag.

Analyse & aanpak: breed beeld, onafhankelijk oordeel

De arbeidsdeskundige beoordeelt in diverse fasen van het re-integratieproces de mate van arbeidsgeschiktheid. Zo beoordeelt de arbeidsdeskundige bij ziekte, ongeval of arbeidshandicap mogelijkheden om - eventueel via aanpassingen - terug te keren naar het eigen werk. Indien nodig gaat de arbeidsdeskundige, mede via arbeidsmarktonderzoek, op zoek naar passend werk bij een andere werkgever.

Vooraf, tijdens en na deze interventies is er telkens sprake van brede beeldvorming en inzichtelijke oordeelsvorming. Dit begint al bij de intake en diagnose waarbij de arbeidsdeskundige in lijn met zijn integrale visie en integrale aanpak oplossingsrichtingen in kaart brengt. In latere fases, bijvoorbeeld bij werkhervatting, aanpassing van de werkplek of re-integratie tweede spoor, blijft de arbeidsdeskundige het oordeel evalueren en wordt het beeld waar nodig bijgesteld.

De arbeidsdeskundige is autonoom en komt telkens tot een onafhankelijk oordeel en een deskundig advies. De grenzen hiervan worden bepaald door wet- en regelgeving en polistechnische bepalingen. Als het ondanks alle inspanningen toch tot een claim komt, heeft de arbeidsdeskundige de rol van claimbeoordelaar. Door zijn bekendheid met publieke en private verzekeringsaspecten voor werkgever en werknemer waarborgt de arbeidsdeskundige een zorgvuldige claimbeoordeling.

Het doel: herstel zelfstandigheid en autonomie

Wanneer medische behandeling niet toereikend is, maakt arbeidsdeskundig onderzoek duidelijk wat in de praktijk nodig is om re-integratie mogelijk te maken. Herstel van zelfstandigheid en autonomie is hierbij de basis voor succesvolle re-integratie. Re-integratie bij meer complexe problematiek is een ingrijpend proces dat langere tijd in beslag kan nemen. Leren omgaan met tijdelijke beperkingen of met baanverlies kost altijd tijd en energie. De eerste grote stap wordt gezet als de klant zicht krijgt op het eigen verzuimproces en weer durft te gaan denken in oplossingen. Beoogd eindresultaat is dat de klant het werk – hetzij hetzelfde werk, hetzij aangepast of ander werk - optimaal kan hervatten.

Het doel: beperken en voorkomen inkomensverlies en schadelast

In alle gevallen baseert de arbeidsdeskundige zich bij advies en coaching op geldende wet- en regelgeving. Bij re-integratie vanuit een uitkering zorgt de arbeidsdeskundige voor risicobeheersing voor werkgever en werknemer. De arbeidsdeskundige adviseert over regelingen op het gebied van voorzieningen, wettelijke maatregelen en/of polistechnische bepalingen. Bij re-integratie van werknemers bevordert de arbeidsdeskundige Poortwachter-proof handelen van zowel werkgever als werknemer. Dit is van groot belang voor de toetsing door UWV aan het einde van de wachttijd van twee jaar.

Bij re-integratie kan de arbeidsdeskundige individuele uitval beperken. Liever nog voorkomt de arbeidsdeskundige dergelijke 'schade' door het risico van toekomstige disbalans tijdig te signaleren.

Werkzaamheden

Bij de arbeidsdeskundige staat een integrale visie voorop. Het doel van de arbeidsdeskundige is het behoud en het herstel van de balans tussen de mens, zijn werk en zijn inkomen. De arbeidsdeskundige doet dit door een op het individu gerichte, praktische aanpak. Met deze aanpak (wat zijn de persoonlijke omstandigheden, de competenties, het inkomen) werkt de arbeidsdeskundige toe naar het optimaal benutten van het resterende werkvermogen op korte én lange termijn. De arbeidsdeskundige beoordeelt de mogelijkheden in het eigen werk, aangepast eigen werk en door arbeidsmarktonderzoek ander passend werk. Hij of zij voert de regie over het re-integratieproces, intervineert in situaties die daarom vragen en zet mensen en/of middelen in om dit re-integratietraject optimaal te laten verlopen. De arbeidsdeskundige bewaakt en adviseert daarbij over regelingen op het gebied van voorzieningen, wettelijke maatregelen en/of polistechnische bepalingen. En adviseert alle actoren in het veld (werknemer, werkgever, verzekeraar, bemiddelaar, rechtelijke macht en overheid). De aanpak van de arbeidsdeskundige is om via maatwerkoplossingen het individu snel en duurzame te laten terugkeren in het arbeidsproces en daarmee de financiële schadelast zo gering mogelijk te laten zijn.

Hij of zij heeft kennis van:

- het functioneren van mensen in een beroep
- de eisen die arbeid aan mensen stelt
- het interpreteren van beperkingen

De arbeidsdeskundige heeft als taak om de schadelast van werknemers en zelfstandigen (ten gevolge van inkomensverlies of arbeidsongeschiktheidsuitkering) door ziekte, gebrek of ongeval vast te stellen en te beperken. De arbeidsdeskundige heeft een breed werkterrein. De werkzaamheden kunnen bestaan uit één of meer van de volgende onderdelen:

- het bepalen van de mate van arbeids(on)geschiktheid
- het vaststellen van verlies van arbeidsvermogen van werknemers en zelfstandigen
- het beoordelen van de re-integratie-inspanning door de werkgever
- het schatten van bedrijfsschade wegens arbeidsongeschiktheid
- het beoordelen van resterende arbeids- en verdienmogelijkheden op de arbeidsmarkt
- de beoordeling van inkomensderving als gevolg van ziekte en/of gebrek
- het treffen van maatregelen ter bevordering van de arbeidsgeschiktheid, bijvoorbeeld:
 - scholing, training, werkaanpassingen, voorzieningen en dergelijke
 - het inventariseren en realiseren van subsidiemogelijkheden bij re-integratie
- de sociaal-gezondheidskundige begeleiding, gericht op re-integratie in het arbeidsproces
- het beoordelen van de noodzaak van voorzieningen in de werkomgeving
- het inrichten van arbeidsplaatsen en arbeidsomstandigheden ter voorkoming van arbeidsongeschiktheid
- het uitvoeren van opdrachten als getuige-deskundige omtrent de mate van arbeidsongeschiktheid